

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Mesleği Tercih Nedenleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları: Ağrı İli Örneği

Pınar DUMAN, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, pinarduman011@gmail.com, Türkiye, 0000-0003-0429-9639

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Geliş : 05.02.2023	<p>Sosyal bilgiler, çeşitli sosyal bilim disiplinlerinden derlediği kapsamlı ve zengin içeriği 4, 5, 6 ve 7. sınıfların düzeylerine uygun olarak şekillendiren ve sözü edilen sınıf düzeylerindeki öğrencilere sosyal yaşamda ihtiyaç duydukları bilgi, değer ve becerileri kazandırmayı amaçlayan disiplinlerarası bir derstir. Bu dersin öğretilmesini sağlayan sosyal bilgiler öğretmenleri sosyal bilgilerin eğitim sürecinde önemli bir yere sahiptir. Bu açıdan, üniversitelerde eğitim gören sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri ve mesleğe yönelik tutumlarının araştırılması sosyal bilgiler eğitiminin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu noktadan hareketle gerçekleştirilen bu çalışmada karma yöntem araştırmalarından sıralı açıklayıcı desen kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nin sosyal bilgiler öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan 125 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmanın niceliksel verilerinin toplanmasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinden niteliksel verilerinin toplanmasında ise araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Niceliksel veriler çözümlenirken Kruskal Wallis testinden, niteliksel veriler çözümlenirken betimsel analiz tekniğinden faydalanılmıştır. Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öte yandan öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretmenliğini tercih nedenlerinin çok çeşitli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada ulaşılan sonuçlar kapsamında çeşitli önerilerde bulunulmuştur.</p>
Kabul: 14.02.2023	
Makale türü: Araştırma makalesi	
Atıf	<p>Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen adayları, öğretmenlik mesleği, Ağrı, tutum.</p> <p>Duman, P. (2023). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Ağrı ili örneği. <i>International Journal of Progression and Development in Education</i>, 1(1), 77-93. https://doi.org/10.5281/zenodo.7651497</p>

The Reasons of Social Studies Teacher Candidates' Preference for the Teaching Profession and Their Attitudes towards the Profession: The Example of Ağrı Province

Pınar DUMAN, Ağrı İbrahim Çeçen University, pinarduman011@gmail.com, Turkey, 0000-0003-0429-9639

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 05.02.2023	<p>Social studies is an interdisciplinary lesson that shapes the comprehensive and rich content compiled from various social science disciplines in accordance with the levels of 4th-7th grades and aims to provide students at the mentioned grade levels with the knowledge, values and skills they need in social life. The social studies teachers who provide the teaching of this lesson have an important place in the educational process of social studies. From this point of view, investigating the reasons for choosing the teaching profession of social studies teacher candidates studying at universities and their attitudes towards the profession is important for the development of social studies education. Based on this point, a mixed sequential exploratory pattern was used in this research. The participant group of the study consisted of 125 Social Studies teacher candidates who are studying at the social studies teaching program of Ağrı İbrahim Çeçen University. In the collection of the data a semi-structured interview form developed by the researcher and a scale were used. Kruskal Wallis test was used to analyze quantitative data and descriptive analysis technique was used to analyze qualitative data. In the research, it was determined that the attitudes of social studies teacher candidates towards the teaching profession did not show significant differences according to the class variable. On the other hand, it has been concluded that the reasons for teacher candidates to prefer social studies teaching are very diverse. Various suggestions have been made within the scope of the results reached in the research.</p>
Accepted: 14.02.2023	
Article type: Research article	
	<p>Keywords: Social studies, teacher candidates, teaching profession, Ağrı province, attitude.</p>

GİRİŞ

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızla yaşandığı günümüzde milletlerin amacı bu yeniliklere ayak uyduran vatandaşlar yetiştirmektir. Bu durumun gerçekleşmesinde en önemli etken eğitimidir (Dönmez ve Uslu, 2013). Eğitimin amacı, her ulusun kendi toplumu için oluşturduğu insan modelini yetiştirmektir (Kaçar, 2018). Bu açıdan eğitimin aktarılması amacıyla çeşitli meslek grupları ortaya çıkmıştır. Meslek, kişilerin toplum içerisindeki konumunu ifade etmektedir. Meslek aracılığıyla birey yaşamını idame ettirir ve kişiliğinin oluşmasını sağlar. Buna dayalı olarak bireyin kendi öz yapısına uygun bir meslek seçmesi gerekmektedir. Kişinin yapısına uygun olmayan mesleği seçmesi ileride büyük problemlere neden olmaktadır. Kişinin kendi tercihleri doğrultusunda seçtiği meslek konusunda daha başarılı ve ilgili olması beklenirken benlik ile ilişkisiz bir meslek çatışmalarına sebebiyet vermektedir (Aslan ve Akyol, 2006). Bununla birlikte meslek; bireyin yaşam tarzını, toplumdaki statüsünü ve ekonomik yapısını etkileyen çok yönlü bir iş olarak açıklanmaktadır (Camadan ve Duysak, 2010). Bireyi bu denli etkileyen mesleğin, eğitimin aktarılması amacını taşıyan çeşitli dallara ayrıldığı görülmektedir. Bu bağlamda eğitimin aktarılması rolünü üstlenen en önemli mesleklerden birinin öğretmenlik olduğu söylenebilir.

Öğretmenlik mesleği, insanlık tarihinden bugüne kadar toplum tarafından yüceltilmiş bir meslek olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna bağlı olarak öğretmenler, toplumda her bireyin yetişmesinde etkili bir unsur olarak yer almaktadır. Toplumların odağında yer alan öğretmenler, bireyin sosyal, ekonomik, kültürel yönlerini şekillendirir (Çermik, Doğan ve Şahin, 2010). Bu şekillendirmede en fazla görev düşen öğretmenler, sosyal bilgiler öğretmenleridir denilebilir. Nitekim sosyal bilgiler, geçmiş ile gelecek arasında bağ kurulmasını sağlayan ve toplumların yaşamlarını devam ettirebilmesine yardımcı olmak amacıyla sosyal bilimleri ortaokul ve ilkokul öğrencilerinin hazırbulunuşluk düzeylerine indirgeyerek aktaran bir derstir (Polat ve Aksoy, 2021). Bu kapsamda sosyal bilgiler öğretmenlerinin toplumu ilgilendiren tüm konuları ele alan bir dersin öğretmenleri olarak toplumun şekillenmesinde etkili oldukları söylenebilir. Öte yandan öğretmenlik mesleğinin uygun şekilde yürütülebilmesi, öğretmenlerin öğretmenlik yeterliliklerine sahip olması ve bu mesleği isteyerek tercih etmiş olması ile sağlanabilir (Akpınar, Yıldız ve Ergin, 2006).

Öğretmenlerin belirli yeterliliğe sahip olması, belirli hususlara dayanmaktadır. Bu bağlamda değişen ve gelişen teknoloji çağında yenilikçi, açık fikirli, adaletli, bireysel farklılıkları gözetken, öğrencinin kendi bilgisini kendisinin inşa etmesine olanak sağlayan, yapılandırmacı yaklaşımı benimseyen ve çağdaş eğitim sistemiyle uyumlu yöntem ve teknikleri kullanan, kendi alanında yeterli pedagojik eğitime ve gerekli donanıma sahip olan öğretmen kendisinden beklenen rolleri yerine getirmiş olur (Engin ve Koç, 2014). Öğretmenlerin gerekli yeterliliğe sahip olması, toplumun geleceği olan gençlerin de nitelikli bir birey olarak yetişmelerine yarar sağlayacaktır. Eğitimin öğrencilere aktarılmasında büyük bir görev üstlenen öğretmenlerin bu mesleği sabır ve özveriyle yapabilmesi için bu mesleği sevmesi gerekmektedir (Sağlam, 2008). Dolayısıyla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları önem arz etmektedir.

Tutum, istenilen davranışa hazır olunması ve bu hazır oluşla bir eylemin gerçekleştirilmesini ifade eder. Araştırmacılar tutumu; verilen karara uygun ortam yaratma, yapılan tercihi etkileyen yapı, duygu ve düşünce eğilimi, davranışları etkileyen içsel nedenler, yaşanan bir davranış sonucunda farklı bir duruma karşı beslenen duygusal hazır oluş olarak ifade etmektedir (Aksoy, 2010). Bu kapsamda öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının belirlenmesi eğitim öğretim sürecini olumlu etkileyecektir. Buna bağlı olarak öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde birtakım nedenlerin etkili olduğuna yönelik araştırma sonuçları mevcuttur. Bunlar; öğretmenlerin topluma hizmet etme isteği, öğrencilere karşı olan sevgi, ekonomik kaynaklı olarak seçim yapılması gibi nedenlerden dolayı öğretmenlik mesleğine yönelimler olmaktadır. Alanyazında yapılan incelemeler sonucunda bu konu ile ilgili çeşitli alanlarda birçok çalışmaya (Akpınar, Yıldız ve Ergin, 2006; Aslan ve Akyol, 2006; Bulut ve Doğar, 2006; Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım, 2007; Sağlam, 2008; Baykara Pehlivan, 2008; Çermik, Doğan ve Şahin, 2010; Özder, Konedralı ve Zeki, 2010; Üstüner, Demirtaş ve Cömert, 2009; Aksoy, 2010; Eraslan ve Çakıcı, 2011; Engin ve Koç, 2014) rastlanmıştır. İlgili çalışmalarda müzik, beden eğitimi, sınıf öğretmenliği, okul öncesi, ilköğretim matematik alanlarında öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelendiği görülmüştür. Çalışmaların ulaştığı sonuçlar kapsamında öğretmenlerin mesleği tercih nedenleri arasında mesleğin; topluma hizmet etme olanağı sunması, ekonomik güvence sağlaması gibi durumların yanında, öğretmenlerin mesleği; içsel sebepler, çıkarıcı sebepler, özgeci sebepler, dışsal sebepler gibi çeşitli nedenlerden dolayı da seçtiği anlaşılmıştır. Öte taraftan cinsiyet, babanın eğitim durumu, annenin eğitim durumu ve ailenin gelir durumu gibi değişkenlerin de öğretmenlik mesleğini seçmede etkili olduğu görülmüştür. Sosyal bilgiler alanına yönelik literatür incelendiğinde, sosyal bilgiler alanında da benzer sonuçlara ulaşan çalışmalara (Dönmez ve Uslu, 2013; Karatekin, Merey ve Keçe, 2015; Altunay, 2018; Kaçar, 2018; Yaylak, 2019; Yetişensoy ve Şahin, 2020; Akdağ ve Akkuş, 2021; Altunay ve Yazıcı, 2021) rastlanmıştır.

Sosyal yaşama yönelik bir ders olan sosyal bilgilerin öğretimi, bu dersin öğretmenlerinin bu dersi severek vermeleri ile sağlanabilir. Zira öğrencilere sosyal yaşamla ilgili beceri, bilgi ve değerlerin aktarılmasında sosyal bilgiler öğretmenlerine büyük sorumluluk düşmektedir. Bu kapsamda düşünüldüğünde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenliği isteyerek seçmeci ve donanımlı olarak yetişmesi, önemlidir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının böylesine önemli bir alanın öğretmenliğini tercih nedenlerinin ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının araştırılması düşünülmüş ve bu araştırmanın gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Araştırmanın benzer çalışmalar yapmak isteyen araştırmacılara kaynak oluşturacağı ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleği tercih nedenlerinin derinlemesine anlaşılması açısından alanyazına katkı getireceği düşünülmektedir.

AMAÇ

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenlerinin ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesidir. İlgili amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının;

- öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkeni kapsamında istatistiksel olarak anlamlı farklılık var mıdır?
- öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri nelerdir?
- sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşleri nelerdir?
- sosyal bilgiler öğretmeni olarak atanamadıkları takdirde yapmayı düşündükleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmada karma araştırma yöntemi işe koşulmuştur. Karma araştırma yöntemi, niceliksel ve niteliksel verilerin toplanıp çözümlenmesini ve yorumlanmasını ifade etmektedir (Creswell ve Clark, 2017). Araştırmada karma yöntemin kullanılmasının sebebi, araştırmada hem istatistiksel hem de niteliksel verilerin toplanıp analiz edilmiş olmasıdır.

Desen

Araştırmada karma sıralı açılımlı desen işe koşulmuştur. Söz konusu desen, nitel ve nicel verilerin farklı zaman dilimlerinde toplanmasını ifade eder. Öncelikle nicel veriler toplanır, nicel verilerin analizinden elde edilen veriler dâhilinde nitel veriler toplanmaya başlanır (Karagöz, 2017). Bu araştırmada sıralı açılımlı desenin kullanılmasının nedeni, elde edilen istatistiksel verilerde karşılaşılan sorunların veya anlamsız sonuçların açıklanması açısından nitel veriye ihtiyaç duyulmasıdır. Bu kapsamda araştırmada önce istatistiksel veriler toplanıp çözümlenmiştir. Ardından istatistiksel bulguları derinlemesine irdelemek amacıyla nitel veriler toplanıp çözümlenmiştir.

Katılımcı Grup

Araştırmanın katılımcı grubu, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nin sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 125 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmada yer almak isteyen tüm öğretmen adayları katılımcı gruba dahil edilmiştir. Katılımcı grubun oluşturulmasında kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi zaman ve maliyet gibi sınırlılıklardan dolayı araştırmacının en uygun örneklem grubu ile çalışmasına yöneliktir (Büyüköztürk vd., 2017). Bu araştırmada kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminin kullanılma nedeni araştırmaya katılımın gönüllülük esasına dayalı olmasıdır. Katılımcı grup, niceliksel verilerin toplandığı grup ve niteliksel verilerin toplandığı olmak üzere iki boyuta sahiptir. Niceliksel verilerin toplandığı katılımcılara ilişkin özellikler, Tablo 1'de belirtilmiştir:

Tablo 1. Niceliksel verilerin toplandığı katılımcılara ilişkin özellikler

Cinsiyet	Kız	63
	Erkek	62
	Toplam	125
Sınıf	1	28

2	37
3	30
4	30
Toplam	125

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmanın niceliksel verilerinin toplandığı katılımcı grubunu 63 kız, 62 erkek olmak üzere toplamda 125 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmuştur. Adayların eğitim gördükleri sınıf düzeyi değişkenine bağlı olarak 1. sınıflardan 28, 2. sınıflardan 37, 3. sınıflardan 30, 4. sınıflardan 30 kişi, kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Tablo 2. Niteliksel verilerin toplandığı katılımcılara ilişkin özellikler

Cinsiyet	Kız	3
	Erkek	3
	Toplam	6
Sınıf	1	2
	2	2
	3	1
	4	1
	Toplam	6

Tablo 2’de görüldüğü üzere üçü kız, üçü erkek olmak üzere toplamda altı öğretmen adayı ile görüşme yapılmıştır. Söz konusu katılımcılar, niceliksel verilerin toplandığı katılımcı grup içerisinde görüşmeye gönüllü olanlardan oluşturulmuştur. Her bir sınıf kademesinden rastgele sayıda kişilerle görüşme yapılmıştır. Katılımcılara K1, K2, K3... şeklinde kodlar verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın nicel verileri Kahramanoğlu vd. (2018) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (ÖMYTÖ) aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek geliştirilirken eğitim fakültesinde okuyan toplamda 615 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçek 5’li Likert derecesine sahiptir. ÖMYTÖ’nün iç tutarlık katsayısı, ölçeği geliştirenler tarafından .85 olarak bu araştırma kapsamında yapılan işlem sonucunda ise .920 olarak hesaplanmıştır. İç tutarlık katsayısı .81’den büyük çıktığı için (Tabachnick ve Fidell, 2019) ölçek güvenilir olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın nitel verileri, araştırmacının geliştirdiği yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme formu, araştırmanın amacına yönelik beş açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Soruların anlaşılabilirliği açısından ilgili uzmanlara sunulmuş ve pilot uygulaması yapılmıştır. Görüşmeler Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi’nde bir sınıfta yapılmış ve görüşmeler toplam üç saat sürmüştür.

Verilerin Çözülmesi

Araştırmanın niceliksel verilerinin çözümlenmesinde izlenecek sürecin belirlenmesi amacıyla elde edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri kontrol edilmiştir. Diğer taraftan verilerin normallik kontrolü için Kolmogorov-Smirnov (KS) testi uygulanmıştır. KS test sonuçları ile çarpıklık ve basıklık değerleri Tablo 3'te gösterilmiştir:

Tablo 3. ÖMYTÖ ile toplanan verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri ile KS test sonuçları

Boyut	Çarpıklık		Basıklık		KS
	Çarpıklık	Standart hata	Basıklık	Standart hata	
Ölçek	-2.086	.217	4.671	.430	.000
Toplamı					

Tablo 3'te verilen değerler incelendiğinde çarpıklık değerinin -2.5 ile 2.5 arasında olduğu, basıklık değerinin ise -2.5 ile 2.5 arasında yer almadığı (Tabachnick ve Fidell, 2019) görülmektedir. Ayrıca KS testi sonucunda p değerinin .05'ten küçük (Tabachnick ve Fidell, 2019) çıktığı görülmektedir. Ulaşılan sonuçlara bağlı olarak istatistiksel verilerin çözümlenmesinde parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis testinin kullanılması gerektiği belirlenmiştir. Kruskal Wallis testinin kullanılmasının nedeni, çözümlemenin 2'den fazla değişken (1-4 sınıflar) kapsamında yapılmış olmasıdır.

Araştırmanın niteliksel verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz; nitel araştırmalarda elde edilen verilerin önceden belirlenmiş temalar kapsamında çözümlenmesini ve yorumlanmasını ifade eden veri analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Niteliksel verilerin çözümlenmesinde betimsel analizin kullanılmasının nedeni, çözümlemenin araştırmanın alt sorularının ategori olarak kabul edilip buna göre yapılmış olmasıdır.

GÜVENİRLİK VE GEÇERLİK

- Araştırmanın istatistiksel verilerinin toplanmasında kullanılan ölçek için ölçeği geliştiren araştırmacılardan kullanım izni alınmıştır.
- Araştırmanın istatistiksel verilerinin toplanmasında kullanılan ölçeğin bu araştırma için iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.
- Araştırmanın nitel verilerinin çözümlenmesinde nitel araştırmalarda uzman iki araştırmacının görüşüne başvurulmuştur.
- Araştırmanın verileri sadece bu araştırma için kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırmada elde edilen istatistiksel verilerin desteklenmesi

amacıyla katılımcılar arasından gönüllü olanlar ile görüşme yapılmış ve veriler toplanarak analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular yorumlanarak sunulmuştur.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ÖMYTÖ'den aldıkları puanların sınıf değişkeni kapsamında yapılan analizine ilişkin sonuçlar, Tablo 5'te sunulmuştur:

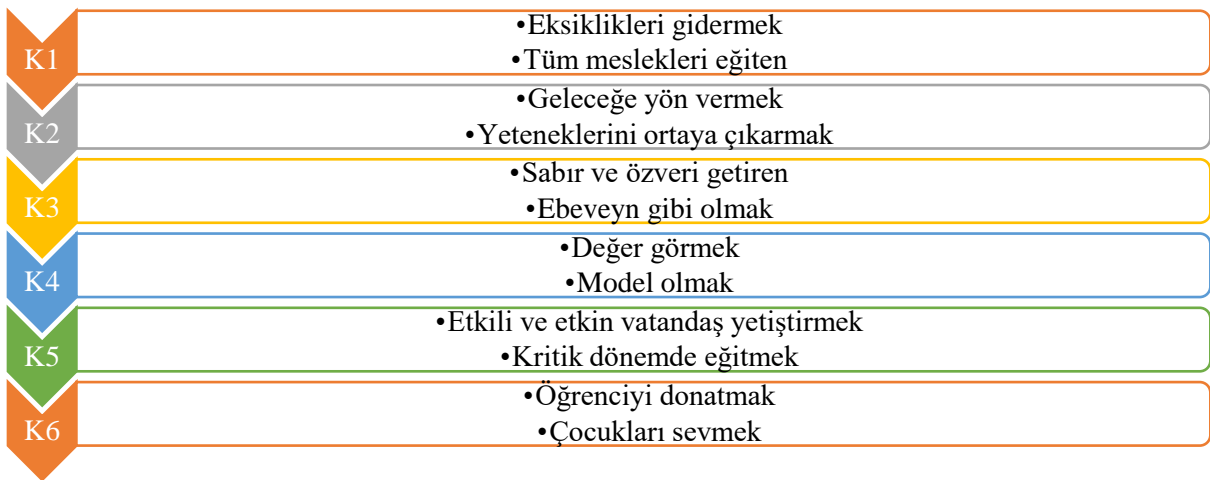
Tablo 5. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ÖMYTÖ'den aldıkları puanların sınıf değişkenine göre kruskal wallis test sonuçları

Sınıf	n	Sıralı ortalama	Serbestlik derecesi	χ^2	p	Fark
1	28	65.61	3	3.863	.277	-
2	37	68.84				
3	30	52.12				
4	30	64.25				
Toplam	125					

Tablo 5'te yer alan bilgiler kapsamında; p değeri .05'ten büyük çıktığı için Kruskal Wallis testi sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkeni kapsamında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Katılımcıların Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşleri ile İlgili Bulgular

Görüşme yapılan katılımcıların öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri, katılımcılar esas alınarak sınıflandırılmıştır. Söz konusu sınıflandırma, Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri ile ilgili bulgular

Araştırmada yer alan öğretmen adaylarından K1, "Çocuklara ışık olmak istiyorum, her alanda eksik oldukları konuları tamamlamak istiyorum, öğretmenlik mesleği her mesleği eğiten çok kapsamlı geniş

bir meslek, böylesine kutsal bir mesleği onuruyla yerine getirmek istiyorum.” biçimindeki sözleriyle öğretmenlik mesleğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur. Katılımcılardan K2 ise “Bana göre öğretmenlik bir çocuğun kalbine dokunabilmektir. Yeteneklerini tespit etmek ve ilgisi olduğu alana yönlendirerek geleceğine yön vermektir. Bu noktada öğretmenlik mesleği çok değerli bir meslektir.” diyerek öğretmenlik mesleğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur. K3 “Öğretmenlik sabır ve özveri gerektiren bir meslektir, bu mesleği herkes yapamaz. Öğretmenlik öğrencilerin anne ve babaları olmaktır, büyük sorumluluk gerektiren bir meslektir.” ifadeleriyle öğretmenlik mesleğine yönelik düşüncelerini ortaya koymuştur. K4 ise “Küçükken öğretmenlerim bana çok değer verdiği için öğretmenlik mesleğini seçtim. Bana göre öğretmenlik mesleği değer görmek, sevildiğini hissetmektir. Büyüyünce onlar gibi olmak her çocuğun yaşamına dokunmak çok güzel bir şey.” diyerek görüşünü belirtmiştir. K5, “Bana göre öğretmenlik mesleğini ortaya çıkaran çok güzel bir atasözü vardır: Ağaç yaşken eğilir. Bizler bu yaş ağaçlara vaktinde ne kadar geliştirirsek zamanı geldiğinde donanımlı etkin ve etkili bir vatandaş yetişmiş oluruz.” sözleriyle öğretmenlik mesleğine yönelik bakışını ortaya koymuştur. K6, “Geçmişten bugüne kadar kendimi öğretmenlik mesleği konumunda gördüm. Öğretmenlik çocukları donatmaktır, çocuklar ile bağ kurmak, onları sevmek, onları hayata hazırlamaktır.” diyerek görüşünü ortaya koymuştur.

Katılımcıların Sosyal Bilgiler Öğretmenliğine Yönelik Görüşleriyle İlgili Bulgular

Görüşme yapılan katılımcıların sosyal bilgiler öğretmenliğine ilişkin görüşleri, katılımcılar esas alınarak sınıflandırılmıştır. Söz konusu sınıflandırma, Şekil 2’de gösterilmiştir:

Şekil 2. Katılımcıların sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşleri ile ilgili bulgular

Araştırmada yer alan öğretmen adaylarından bazılarının sosyal bilgiler öğretmenliğini etkin vatandaş yetiştirme aracı olarak değerlendirdiği belirlenmiştir. Bu kapsamda görüş belirten öğretmenlerden K1, “Sosyal bilgilerin amacı etkin vatandaş, yasalarını bilen, ülkesine bağlı olan bireyler yetiştirmektir. Sosyal bilgiler bireyi tek bir alanda yetiştirmekten ziyade birçok alanda donatmaktadır.” Sözleriyle

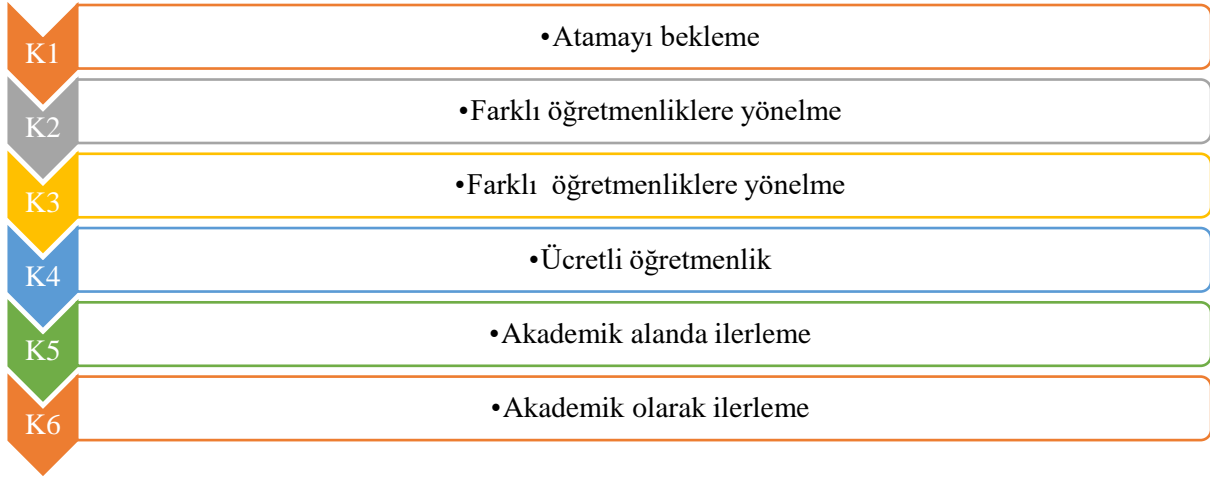
ilgili konudaki bakış açısını dile getirmiştir. Benzer görüşe sahip olan K2, “*Sosyal bilgiler bireyin toplumdaki duruşunu, davranışlarını, nasıl davranması gerektiğini öğreten, genç bireyleri yetiştirerek etkin bir vatandaş olmalarını sağlayan bir derstir.*” ifadelerini kullanmıştır. Bir diğer benzer görüşe sahip olan K3, “*Sosyal bilgiler dersi çok disiplinli ve her derse yönelik bilgiler barındırdığı için bu bölümü okumak benim için bir ayrıcalık.*” ifadeleriyle sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur. Benzer bir görüş de K4’ten gelmiştir. K4, “*Sosyal bilgiler çok geniş bir alana sahip, içerisinde özellikle tarih ve coğrafya alanlarına ayrı bir ilgim var. Böylesine kapsamlı bir dersi öğrencilere aktarım bana mutluluk veriyor.*” demiştir. K6 ise “*Sosyal bilgiler tüm derslerin hepsini kapsadığı için örnek felsefe, sosyoloji, tarih, coğrafya vb. bu bölümü okumak ve çocuklara aktarmak benim için çok değerli. Kendimi bu bölüme ait hissediyorum.*” sözleriyle sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşlerini ortaya koymuştur.

Araştırmaya katılan katılımcılardan bazılarının sosyal bilgiler öğretmenliğini değer görmeyen ve ataması yetersiz olan bir öğretmenlik alanı olarak gördükleri belirlenmiştir. Bu açıdan görüş belirten adaylardan K3 “*Atamanın azalması sosyal bilgiler öğretmenliğine bakış açımı kötü etkiliyor. Durumun böyle olması boşa okuduğumu düşündürüyor.*” sözleriyle görüşünü ortaya koymuştur. Benzer görüşe sahip olan K5, “*Ülkemizde sosyal bilgiler öğretmenliğine değer verilmiyor. Atama puanlarının ortadan kalkması gerek öğretmenlik mesleği kutsal bir meslektir. KPSS puanı öğretmenlik mesleğini belirlememeli.*” demiştir.

Araştırmada bazı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretmenliğini gündelik yaşama yönelik, uygulamalı alan olarak belirtmiştir. Bu kapsamda görüş belirten adaylardan K2, “*Sosyal bilgiler içeriğinde bulundurduğu alanlarla gündelik yaşamla iç içe bir alan. Buna bağlı olarak öğrenilmesi ve öğretilmesi anlamlı ve kalıcı bir çalışma alanı.*” ifadeleriyle sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur. Benzer görüşe sahip K6, “*Sosyal bilgiler gündelik yaşamın içinden gelen bir ders, müze gezileri, tarihi geziler ile gerçek yaşam yakından bağlantılıdır*” ifadeleriyle sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur. Araştırmaya katılan katılımcılardan bir diğeri ise sosyal bilgiler öğretmenliğinin uygulamalı bir alan olduğunu ifade etmiştir. Bu görüşü savunan K4 “*Sosyal bilgiler dersi uygulamalı bir derstir. Bunun uygulayıcıları ise sosyal bilgiler öğretmenleridir. Sosyal bilgiler ezber ders olmaktan uzak, etkinliklerle işlenilmesi gereken bir derstir.*” sözleriyle sosyal bilgiler öğretmenliğine yönelik görüşünü ortaya koymuştur.

Katılımcıların Atanamamaları Durumunda Yapmayı Düşündükleri ile İlgili Bulgular

Görüşme yapılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının atanamamaları durumunda yapmayı düşündüklerine ilişkin görüşleri, katılımcılar esas alınarak sınıflandırılmıştır. Söz konusu sınıflandırma, Şekil 3’te gösterilmiştir:

Şekil 3. Katılımcıların atanamamaları durumunda yapmayı düşündükleri ile ilgili bulgular

Araştırmaya katılan öğretmen adaylardan bazılarının sosyal bilgiler öğretmeni olarak atanamazlarsa farklı öğretmenlik branşlarına yönelmeyi düşündüklerini belirtmişlerdir. Bu görüşe sahip olan K2, “Sosyal bilgiler öğretmenliğinden atanamazsam farklı bir öğretmenliğe yönelirim. Öğretmenlik mesleğine yönelik düşüncem hiç değişmeyecek, bu mesleği seviyorum.” şeklinde görüşünü ortaya koymuştur. Benzer görüşe sahip K3, “Öğretmen olarak atanamazsam öğretmenlik mesleğine yönelik bir ön yargım oluşur fakat farklı bir alanda eğitimci olmak istiyorum. İnsanlara bir şeyler öğretmek beni mutlu ediyor ve öğretmenlik mesleğine yönelik ilgi mi koparmıyor.” demiştir.

Araştırmada bazı öğretmen adaylarının öğretmen olarak atanamazsa akademik alanda ilerlememeyi düşündüğü belirlenmiştir. Bu görüşe sahip olan K5 “Alanıma yönelik çalışmalar yapmak istiyorum. Akademik alanda yüksek lisans, doktora da ilerlemek istiyorum. Benim için atama önemli değil önemli olan amaca hizmet etmek.” şeklinde görüşünü ortaya koymuştur. Benzer görüşe sahip olan K6 “Atanamazsam dahi sosyal bilgiler alanına yönelik bakış açım değişmeyecek. Akademik alanda kendimi geliştirmek istiyorum. İlkokul ve ortaokul öğrencilerin eğitim veremesem de üniversite öğrencilerine eğitim vermek istiyorum.” diyerek görüşünü ortaya koymuştur.

Katılımcılar kendi branşlarında öğretmen olarak atanamadıkları takdirde ücretli öğretmenlik yapacaklarını, atanmayı bekleyeceklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden birine sahip olan K1 “Atanamazsam öğretmenlik mesleğine yönelik bakış açım değişmeyecek. Atama durumu olana sınava hazırlanmayı düşünüyorum.” şeklinde görüşünü ortaya koymuştur. Farklı bir görüşe sahip olan K4 “Öğretmenlik mesleğine çok ayrı bir ilgim var. Alanımda atanamazsam atama olana kadar ücretli öğretmenlik yapmayı düşünüyorum.” şeklinde görüşünü ortaya koymuştur.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, 125 sosyal bilgiler öğretmenine ÖMYTÖ uygulanmış ve niceliksel veriler toplanmıştır. Araştırmada ayrıca altı öğretmen adayıyla görüşme

yapılmış ve niteliksel veriler toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edilerek araştırmanın bulgularına ulaşılmıştır. Söz konusu bulgular, alanyazın ışığında tartışılarak araştırmanın sonuçları ortaya konmuştur.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf değişkeni kapsamında anlamlı farklılık göstermediği ve öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Alanyazındaki benzer konulu çalışmalar (Dönmez ve Salih, 2013; Karatekin, Merey ve Keçe, 2015; Altunay, 2018; Kaçar, 2018; Yaylak, 2019; Yetişensoy ve Şahin, 2020; Akdağ ve Akkuş, 2021; Altunay ve Yazıcı, 2021) incelendiğinde; söz konusu çalışmaların da benzer sonuçlara ulaştığı belirlenmiştir. Bir başka deyişle incelenen çalışmaların da bu çalışmayla benzer biçimde katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf değişkeni kapsamında anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaştıkları görülmüştür. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının olarak öğretmenlik mesleğini isteyerek tercih ettikleri, bu mesleği sevdiğikleri ve bu mesleğe ilgi gösterdikleri söylenebilir. Buna bağlı olarak gelecekte sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bu mesleği özveri ile yerine getirecekleri ve genç nesli her türlü açıdan nitelikli ve donanımlı bireyler olarak yetiştirecekleri düşünülmektedir.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini; kişisel eksiklikleri gideren, tüm meslek mensuplarını eğiten, geleceğe yön veren, yetenekleri ortaya çıkaran, sabır ve özveri gerektiren, ebeveyn gibi olmayı gerektiren, değer görmeyi sağlayan, rol model olmayı gerektiren, etkili ve etkin vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan, öğrenciyi sevmeyi gerektiren ve öğrenciyi çok çeşitli açılardan donatmaya yönelik bir meslek olarak gördükleri belirlenmiştir.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretmenliğini; çok disiplinli, etkin vatandaş yetiştirme amacını taşıyan, gündelik yaşama yönelik içerik sunan, uygulamalı ve aynı zamanda değersiz görülen bir alan olarak gördükleri belirlenmiştir.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendi alanlarında öğretmen olarak atanamama durumunda; atamayı beklemek, farklı öğretmenlik alanlarında eğitim almak, ücretli öğretmenlik yapmak, akademik alanda ilerlemek gibi çok çeşitli planlar hayata geçirecekleri belirlenmiştir.

ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen sonuçlar ışığında oluşturulan öneriler, aşağıda sıralanmıştır:

- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu görüş geliştirmeleri için üniversitelerde öğretmenlik mesleğini benimsetici faaliyetler uygulanabilir.
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri için sosyal bilgiler öğretmenliği atama sayısı arttırılabilir.
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerini araştıran geniş katılımcı gruplu ulusal ve uluslararası araştırmalar yapılabilir.
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştıran geniş katılımcı gruplu ulusal ve uluslararası araştırmalar yapılabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir.

Yazar Katkı Oranı

Yazarın bu makaleye katkı oranı, %100'dür.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makalem ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Etik Onay

Bu araştırma Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu'nun 29.11.2022 tarih ve 274 nolu etik kurul kararı kapsamında gerçekleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Akdağ, S. & Akkuş, Z. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(45), 660-676. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.2861>
- Akpınar, E., Yıldız, E., & Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19), 56-62. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/uefad/issue/16695/173534>
- Aksoy, M. E. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları (Gaziosmanpaşa Üniversitesi örneği). *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 197-212. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gopsbad/issue/48557/616567>
- Altunay, F. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının ve mesleki benlik saygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Altunay, F., & Yazıcı, K. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve mesleki benlik saygıları. *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Türken*, 13(1), 131-155. <https://doi.org/10.46291/ZfWT/130108>
- Aslan, D., & Akyol, A. K. (2006). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2), 51-60. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/cusosbil/issue/4374/59890>
- Baykara Pehlivan, K. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/160948>

- Bozdoğan, A. E., Aydın, D., & Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2)*, 83-97. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59527/856059>
- Bulut, H., & Doğan, Ç. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(2)*, 13-27. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/erziefd/issue/5996/79800>
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Camadan, F., & Duysak, A. (2013). Farklı programlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması: Rize Üniversitesi örneği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 0(20)*, 30-42. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/sakaefd/issue/11216/133946>
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2017). *Designing and conducting mixed methods research*. London: Sage Publications.
- Çermik, H., Doğan, B., & Şahin, A. (2010). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(28)*, 201-212. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/114625>
- Dönmez, C., & Uslu, S. (2013). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 11(1)*, 42-63. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26093/274949>
- Engin, G., & Koç, Ç. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 182(182)*, 153-168. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tsadergisi/issue/21492/230394>
- Eraslan, L., & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 19(2)*, 427-438. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefdergi/issue/49052/625756>
- Kaçar, R. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve öz yeterlilik algıları*. (Yüksek Lisan Tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Kahramanoğlu, R., Yokuş, E., Cücük, E., Vural, S., & Şiraz, F. (2018). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği (ÖMYTÖ) geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies, 13*, 11, 1669-1686. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13561>
- Karagöz, Y. (2017). *SPSS ve AMOS uygulamalı nicel-nitel-karma bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karatekin, K., Merey, Z., & Keçe, M. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1)*, 72-96. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/25854/272573>

- Özder, H., Konedralı, G., & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 253-275. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuey/issue/10334/126647>
- Polat, S., & Aksoy, B. (2021). Sosyal bilgiler öğretimi. Polat, S., & Aksoy, B. (Editörler), *Kuramdan uygulamaya sosyal bilgiler öğretiminde çağdaş öğrenme ve öğretme yaklaşımları* içinde (s.1-18). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Sağlam, A. Ç. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/13713/166025>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2019). *Using multivariate statistics*. London: Pearson.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., & Cömert, M. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi örneği). *Eğitim ve Bilim*, 34(151), 140-154. Retrieved from <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/614/93>
- Yaylak, E. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(1), 25-40. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/sbyy/issue/46969/573522>
- Yetişensoy, O., & Şahin, İ. F. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının işsizlik kaygısı düzeyleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(3), 627-643. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2019053983>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

Nowadays, when scientific and technological developments are experienced rapidly, the aim of nations is to educate citizens who keep up with these innovations. The most important factor in the realization of this situation is education (Dönmez and Uslu, 2013). The aim of education is to educate the human model that each nation has created for its own society (Kaçar, 2018). From this point of view, various professional groups have emerged in order to transfer education. Profession refers to the position of people in society. Through the profession, the individual maintains his life and ensures the formation of his personality. Based on this, the individual needs to choose a profession that is suitable for his own self-structure. Choosing a profession that is not suitable for a person's structure causes big problems in the future. While it is expected that a person will be more successful and interested in the profession he chooses in accordance with his own preferences, a profession unrelated to self causes conflicts (Aslan and Akyol, 2006). However, the profession is explained as a multifaceted job that affects the individual's lifestyle, status in society and economic structure (Camadan and Duysak, 2010). It is seen that the profession, which affects the individual to such an extent, is divided into various branches aimed at

transferring education. In this context, it can be said that one of the most important professions that assumes the role of transferring education is teaching.

The teaching of social studies, which is a lesson aimed at social life, can be achieved by the teachers of this lesson giving this lesson with love, because social studies teacher candidates have a great responsibility in transferring knowledge, skills and values related to social life to social students. When it is considered in this context, it is important that social studies teacher candidates willingly choose the teaching profession and grow up equipped. In this direction, it was considered to investigate the reasons why prospective social studies teachers prefer teaching such an important field and their attitudes towards the teaching profession, and it was decided to conduct this research. It is thought that this research will create a resource for researchers who want to do similar studies and will contribute to the literature in this context.

In the research, it was aimed to investigate the reasons of social studies teacher candidates' preference for the profession and their attitudes towards the teaching profession. For this purpose, answers to the following questions have been sought:

- Is there a statistically significant difference between the attitudes of social studies teacher candidates towards the teaching profession within the scope of the grade level variable they are studying Decisively?
- What are the opinions of social studies teacher candidates about the teaching profession?
- What are the opinions of social studies teacher candidates about social studies teaching?
- What do social studies teacher candidates plan to do if they cannot be appointed as a social studies teacher?

Mixed research method was used in the research. Mixed research method refers to the collection, analysis and interpretation of quantitative and qualitative data (Creswell and Clark, 2017). The reason for using the mixed research method is that both statistical and qualitative data were collected and analyzed in the study. Mixed sequential exploratory pattern was used in the research. Sequential exploratory pattern refers to the collection of. Qualitative and quantitative data in different time periods. First of all, quantitative data are collected, qualitative data are started to be collected within the data obtained from the analysis of quantitative data (Karagöz, 2017). The reason for using the sequential exploratory pattern in this research is that qualitative data is needed in terms of explaining the problems or meaningless results encountered in the statistical data obtained.

The participant group of the research consists of 125 prospective teachers who are studying at the department of social studies education of Ağrı Ibrahim Çeçen University. The easily accessible sampling method was used in the creation of the participant group of the research. The easily accessible sampling method is intended for the researcher to work with the most appropriate sample group due to limitations such as time and cost (Büyüköztürk et al., 2017). The reason for using the easily accessible sampling method in this research is that the researcher has to create the participant group from the university in the province where he/she resides. The participant group has two dimensions, namely the group in which

quantitative data is collected and the one in which qualitative data is collected. There are six volunteer participants in the group where qualitative data were collected.

The quantitative data of the research were obtained by Kahramanoğlu et al. The Attitudes towards Teaching Profession Scale developed by (2018) was collected through. While the scale was being developed, it was applied to a total of 615 students studying at the faculty of education. The scale has a 5-point Likert rating. The internal consistency coefficient of the scale was determined by those who developed the scale, as a result of the operation carried out within the scope of this research as 85. it is calculated as 920. Coefficient of internal consistency .The scale has been accepted as reliable because it is older than 81 (Tabachnick and Fidell, 2019).

The qualitative data of the research were collected through a semi-structured interview form created by the researcher. The interview form consists of a total of 5 open-ended questions in accordance with the purpose of the research. In terms of the comprehensibility of the questions, they were presented to the relevant experts and the final version of the interview form was given as a result of the pilot application. In order to determine the process to be followed in the analysis of the quantitative data of the research, the skewness kurtosis values of the obtained data were examined. In addition, the Kolmogorov-Smirnov test was performed to determine whether the data were distributed normally. Depending on the results obtained, it was decided to use the Kruskal Wallis test, one of the non-parametric tests, in the analysis of statistical data. The reason for using the Kruskal Wallis test is that the analysis was performed within the scope of more than 2 variables (classes 1-4). Descriptive analysis was used in the analysis of qualitative data of the research. Descriptive analysis is a type of data analysis that is included in qualitative research and expresses the analysis and interpretation of the obtained data under predetermined themes (Yıldırım and Şimşek, 2016).

In this study, which aims to determine the reasons of social studies teacher candidates' preference for the teaching profession and their attitudes towards the teaching profession, to 125 social studies teachers' the scale were applied and quantitative data were collected. In the research, six teacher candidates were also interviewed and qualitative data were collected. The collected data were analyzed and the findings of the research were reached. The mentioned findings were discussed in the light of the literature and the results of the research were revealed.

In the research, it has been determined that the attitudes of social studies teacher candidates towards the teaching profession do not differ significantly within the scope of the classroom variable and that teachers have a positive attitude towards the teaching profession. Similar studies (Dönmez and Salih, 2013; Karatekin et al., 2015; Altunay, 2018; Kaçar, 2018; Yaylak, 2019; Uğrensoy and Şahin, 2020; Akdağ and Akkuş, 2021; Altunay and Yazıcı, 2021) when they examined; it was determined that the studies in question also reached similar results. In this direction, it can be said that as social studies teacher candidates, they prefer the teaching profession willingly, they like this profession and show interest in this profession. Accordingly, it is thought that in the future, social studies teacher candidates

will perform this profession with dedication and raise the young generation as qualified and equipped individuals in all respects.

Social studies teacher candidates in teaching profession research to address personal shortcomings, all the trained professional that exposes the capabilities that shape their future, requires patience and dedication as a parent it requires to be a role model that allows you to see the value and requires aiming to educate citizens in effect, requires that students love, and the variety of equip students identified what they saw as a profession.

In the research, it has been determined that social studies teacher candidates see social studies teaching as a multidisciplinary field that aims to raise effective citizens, offers content for everyday life, is practical and at the same time considered worthless.

In the research, it has been determined that social studies teacher candidates will implement various plans such as waiting for the appointment, receiving education in different teaching fields, teaching for a fee, and progressing academically in case of inability to be appointed as a teacher in their field.

Some suggestions have been made based on the results obtained in the research. The recommendations in question are as follows:

- National or global researches investigating the attitudes of social studies teacher candidates towards the teaching profession can be carried out.
- Research can be carried out on whether the attitudes of social studies teacher candidates towards the teaching profession differ significantly within the scope of different variables other than the classroom variable.
- Studies with a wider participant group can be carried out on the reasons for choosing the teaching profession of social studies teacher candidates.
- Research with a large participant group can be conducted that examines the expectations of social studies teacher candidates from the teaching profession.
- Multivariate researches can be carried out on the non-assignment situations of social studies teacher candidates.